

TÜRKİYE TOPRAKLARINDA “KÜRDİSTAN” KURMAK MI İSTİYORLAR?

Aydınlık Dergisi, 16 Kasım 2003

Yıldırım Koç

10 Ağustos 1920 tarihinde imzalanan Sevr Antlaşması'nın 62.-64. maddelerinin bulunduğu kesimin adı “Kürdistan”dır. Sevr Antlaşması'nın 62. maddesinde şöyle yazar: “Fırat'ın doğusunda, ileride saptanacak Ermenistan'ın güney sınırının güneyinde ve ...Suriye ve Irak ile Türkiye sınırının kuzeyinde, Kürtlerin sayıca üstün bulunduğu bölgelerin yerel özerkliğini işbu Andlaşmanın yürürlüğe konulmasından başlayarak altı ay içinde, İstanbul'da toplanan ve İngiliz, Fransız ve İtalyan Hükümetlerinden herbirinin atadığı üç üyeden oluşan bir Komisyon hazırlayacaktır.”

62.maddede sağlanması öngörülen düzenleme “yerel özerklik”tir; “eyalet” bile değildir.

İnternette bir sitede (www.trife.com/Turkish/Aktuell?03w27/dehap/htm) 29 Haziran 2003 günü yapılmış bir açıklamaya rastladım. Açıklamanın başlığı şöyle: “DEHAP'lı belediyelerin bölgesel özerklik talebi.” Diyarbakır kaynaklı haber şöyle başlıyor: “Uzun zamandan beri tartışılan ve Bakanlar Kurulu'na gönderilen Yerel Yönetimler Yasa Tasarısı, yerel yönetimler tarafından yetersiz görülse de, merkezi idarenin elinde bulunan kimi yetkilerin yerel yönetimlere devredilmesini sağlayacağı için önem taşıyor.” Yazının devamında, bazı belediye başkanlarının, “özerk yerel yönetim” talep ettiği açıklanıyor.

Sevr Antlaşması'nın 62. maddesinde yer alan “yerel özerklik” kavramının bazı belediye başkanlarının açıklamasında da yer alması ilginçtir. Bu tavır, Kürt milliyetçilerinin Sevr Antlaşması'nı savunmaları ve Lozan Antlaşması'na kesin ve açık bir biçimde karşı çıkmaları ile de uyumludur. Bu tavır içindeki Kürt milliyetçileri, emperyalistlerle tam bir işbirliği içinde, Türkiye Cumhuriyeti'ni parçalamaya çalışmaktadır. Kürt milliyetçileri ile ittifakı temel alan herkes, ister istemez aynı tutumu paylaşmaktadır. Lozan Antlaşması'nın imzalanmasının 80. yıldönümünde Kürt milliyetçilerinin yaptıkları açıklamalar da bu doğrultudadır. 24 Temmuz 2003 günü Kürdistan Ulusal Kongresi tarafından yapılan açıklamada “Lozan Antlaşması iflas etmiştir” denilerek amaç açıkça ifade edilmektedir.

“Yerel özerklik” bölücü terör örgütü PKK/Kadek tarafından da savunulmaktadır. Kadek Genel Başkanlık Konseyi'nin 27 Haziran 2003 günlü açıklamasında, “yerel yönetimlerin yetkileri artırılarak sağlık ve kültür başta olmak üzere bazı hizmetler yerel yönetimlere bırakılarak demokrasinin derinleşmesi sağlanmalıdır” denmektedir.

Yerel özerkliğin nereye gideceği ise, Sevr Antlaşması'nın 64. maddesinde açıklanmaktadır. 64. maddenin ilk fıkrası şöyledir: “İşbu Andlaşmanın yürürlüğe konuşundan bir yıl sonra, 62. maddede belirtilen bölgelerdeki Kürtler, bu bölgelerdeki nüfusun çoğunluğunun Türkiye'den bağımsız olmak istediklerini kanıtlayarak Milletler Cemiyeti Konseyine başvururlarsa ve Konsey de bu nüfusun bu bağımsızlığa yetenekli olduğu görüşüne varırsa ve bu bağımsızlığı onlara tanımayı Türkiye'ye salık verirse, Türkiye, bu tavsiyeye uymağı ve bu bölgeler üzerinde bütün haklarından ve sıfatlarından vazgeçmeğı, şimdiden yükümlenir.”

Görüldüğü gibi, yerel özerklik, Kürdistan'ın yolunu açmaktadır. Sevr Antlaşması'nın 89. maddesine göre, Türkiye ile Ermenistan sınırının saptanmasında ABD Başkanı

Wilson'un hakem olarak kararı belirleyici olacaktır. Türkiye'nin bu bölgeleri "Kürdistan" olarak ayrılmak istendiğinden, Kürdistan'ın sınırlarının belirlenmesi yetkisi de ABD Devlet Başkanı Wilson'a devredilmiş olmaktadır.

Sevr Antlaşması'nın 64. maddesinin son fıkrası da şöyledir: "Bu vazgeçme gerçekleşirse ve gerçekleşeceği zaman, Kürdistan'ın şimdiye dek Musul Vilayetinde kalmış kesiminde oturan Kürtlerin, bu bağımsız Kürt Devletine kendi istekleriyle katılmalarına, Başlıca Müttefik Devletlerce hiçbir karşı çıkışta bulunulmayacaktır."

Kamu Yönetimi Temel Kanunu tasarısı ve onu tamamlayan diğer tasarılar yasalaşır ve uygulamaya sokulursa, Türkiye'de "yerel özerklik" ve hatta eyalet sistemine geçilecektir. ABD ise Musul ve Kerkük'ü denetimi altına almıştır. İlk adım, Sevr'in 62. maddesinin uygulanmasıdır. Ardından Sevr'in 64. maddesi uygulanacak, emperyalizme bağımlı bir Kürdistan kurulacaktır; Ermenistan-Kürdistan-İsrail üçgeni tamamlanacaktır; Amerikan emperyalizminin enerji kaynakları üzerindeki hakimiyeti pekişecektir. Engellememiz gereken hesap bu kadar açıktır.

Kamu Yönetimi Temel Kanunu tasarısı ve ilgili diğer tasarılar, kökü dışarıda metinlerdir. Emperyalistler yerel özerklik (ademi merkezîyet) düşüncesini 19. yüzyıldan beri gündeme getirmektedir. Son tasarıların çerçevesi ise emperyalistler tarafından 1992 yılında hazırlanmıştır ve tekrar tekrar gündeme getirilmektedir. Bunu doğal karşılarız. Emperyalistler bu coğrafyada, emperyalizme karşı başarılı ilk kurtuluş savaşı ile kurulmuş bağımsız bir Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni kesinlikle kabul edememişlerdir. Peki, bu tasarıları Türkiye'de gündeme getirenler ve savunanlar ne yapıyor? Bu kişi ve kuruluşlar, ya ne olup ne bittiğini hiç bilmiyor; ya da, ne yazık ki, çok iyi biliyor.